

BIRŠTONO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS

2013 METŲ VEIKLOS

ATASKAITA

1. Tikslai, uždaviniai, valdymas

Viešoji biblioteka, įgyvendindama savivaldybės „2011-2013 kultūros ir sporto puoselėjimo veiklos programą (03)“, siekia strateginio tikslo – išsaugoti ir puoselėti Birštono kultūrinį bei istorinį potencialą. Mūsų uždavinys – užtikrinti kokybišką ir efektyvią šiuolaikiškos viešosios bibliotekos veiklą. Priemonės: bibliotekos veiklos organizavimas, naujos IT įrangos ir dokumentų įsigijimas, renginių organizavimas.

Pagrindinės 2013 metų veiklos kryptys:

1. Universalaus dokumentų fondo formavimas. Išteklių kaupimas įvairiose laikmenose ir paslaugų teikimas savivaldybės gyventojų ir laikinai atvykusių į kurortą gydytis ar poilsiauti žmonių informacijos, laisvalaikio ir rekreacijos poreikiams;

2. Bibliotekos prieinamumo didinimas, aptarnavimo kultūros gerinimas;

3. Vaikų aptarnavimo gerinimas, daugiau dėmesio skiriant jų kūrybiškumo, skaitymo ir gebėjimų orientuotai informacijos gausoje ugdymui;

4. Bibliotekos fondo retrokonversija (viešosios bibliotekos suaugusiųjų skaitytojų aptarnavimo, Vaikų ir jaunimo aptarnavimo skyriuose, Siponių, Birštono vienkiemio, Nemajūnų filialuose).

Organizuodami šiuolaikiškos viešosios bibliotekos veiklą, plėtojome kultūrinės bei informacinės paslaugas, sudarėme sąlygas savivaldybės gyventojams ir kurorto svečiams naudotis ne tik universaliu dokumentų fondu, bet ir šiuolaikinėmis informacijos bei komunikacijos technologijomis, kultūriniais renginiais pajavairinome kurorto gyvenimą, prisidėjome prie kurorto įvaizdžio kūrimo.

2. Tinklas

Savivaldybės viešųjų bibliotekų tinklas stabilus ir nesikeitęs nuo 2000 m. Viešoji biblioteka ir 3 jos kaimo filialai – Siponių, Nemajūnų ir Birštono vienkiemio, 2013 m. paslaugas teikė ne tik nuolatiniais savivaldybės gyventojams, bet ir jos svečiams – laikinai atvykusiems gydytis ar poilsiauti žmonėms.

3. Bibliotekos darbuotojai

Iš viso etatų	Administracijos darbuotojų	Profesionalių bibliotekininkų (kultūros ir meno darbuotojų)	Kvalifikuotų specialistų	Techninių darbuotojų
17,5	1	10,5	2,5	3,5

Darbuotojų išsimokslinimas

Iš viso dirba darbuotojų	Aukštasis universitetinis išsilavinimas	Aukštasis neuniversitetinis išsilavinimas	Profesinis išsilavinimas	Kitas	Šiuo metu mokosi arba persikvalifikuoja
17	9	6	-	2	

Ataskaitiniais metais didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų kvalifikacijai kelti. Darbuotojai dalyvavo įvairiuose mokymuose, seminaruose, konferencijose.

Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas

Dalyvavimas mokymuose, seminaruose, kursuose Lietuvoje		Stažutės, konferencijos užsienyje	
Dalyvavusių seminaruose, kursuose, mokymuose, konferencijose darbuotojų skaičius iš viso	Seminarų, kursų, mokymų, konferencijų skaičius	Skaičius	Dalyvavusių darbuotojų skaičius
2013 m. – 15	2013 m. – 21	4	2

4. Bibliotekos veikla

4.1. Vartotojų aptarnavimas

Savivaldybės gyventojų sutelktumo procentas, vartotojų skaičius:

2014 m. sausio 1 d. Birštono savivaldybėje gyventojų, deklaravusių gyvenamąją vietą iš viso buvo **4752**. Birštone gyveno **2779**, seniūnijoje **1973** gyventojai (Birštono savivaldybės Civilinės metrikacijos skyriaus duomenys).

- **37 proc. birštoniečių naudojami viešosios bibliotekos paslaugomis.**
- **28 proc. seniūnijos gyventojai naudojami viešųjų bibliotekų (kaimo filialų) paslaugomis.**

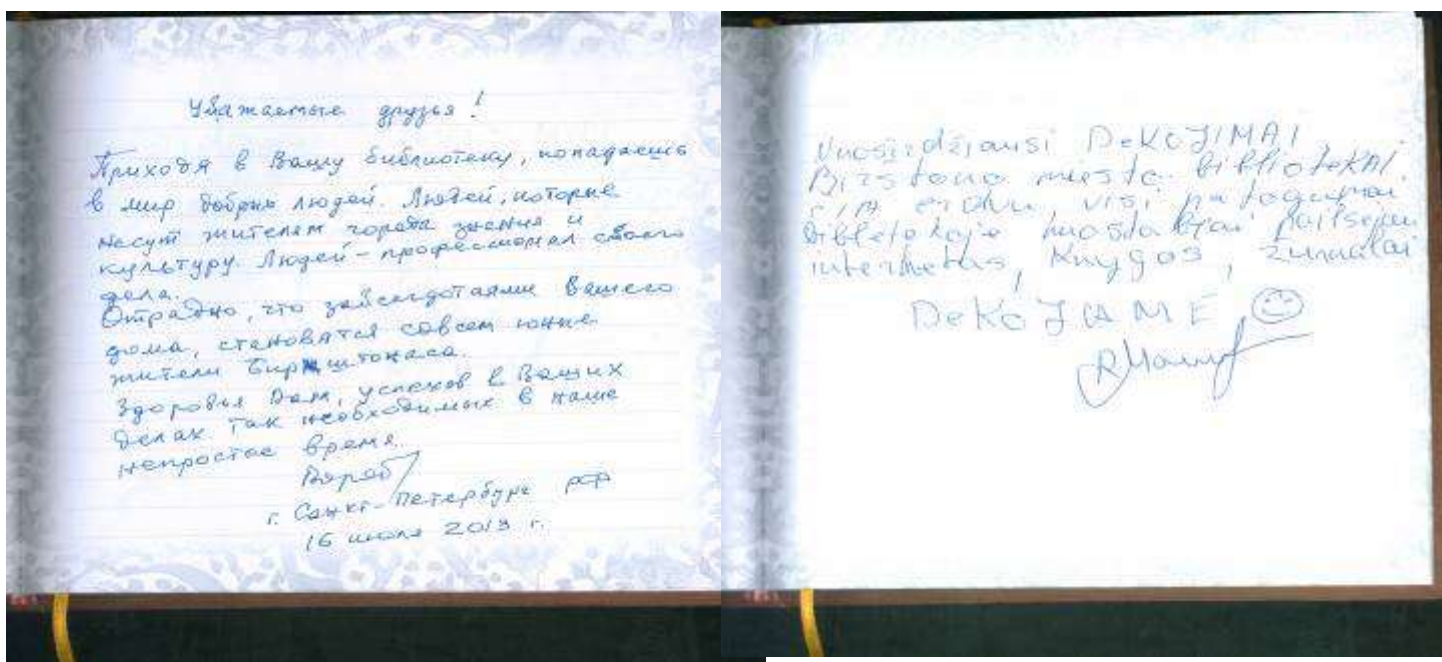
Aptarnauta lankytojų:

- ***Viešojoje bibliotekoje Birštone (toliau tekste VB) – 42616;***
- ***Kaimo filialuose (toliau tekste KF) – 12286;***
- ***Iš viso savivaldybės viešosiose bibliotekose (toliau tekste SVB) – 54902.***
- ***Iš jų virtualūs apsilankymai – 9142.***

Teikiamų paslaugų įvairovė, aptarnavimo kokybė, turtingas spaudinių fondas, periodinių leidinių gausa, kurorto centrinėje gatvėje įsikūrusi biblioteka bei jaukios šiuolaikiškos patalpos pritraukia mūsų paslaugomis naudotis ir į kurortą atvykusius gydytis ar pailsėti žmones. **2013 m. SVB laikinų vartotojų užregistravome 682. Ši vartotojų grupė ataskaitiniais metais sudarė 31 proc. visų bibliotekos vartotojų.**

Ne tik Lietuvos, bet ir 9 užsienio šalių: Vokietijos, JAV, Latvijos, Rusijos, Baltarusijos, Ukrainos, Izraelio, Norvegijos, Kazachstano piliečiai lankėsi bibliotekoje, naudojosi jos paslaugomis. Jų tarpe dažniausiai naudotasi elektroninėmis paslaugomis, domėtasi Lietuvos ir Birštono istorija, menu. Kurorto svečiai visuomet čia randa reikalingos informacijos apie kurortą, įvairias gydymo paslaugas jame, sveikatinimo, kultūros, turizmo, sporto įstaigas ir jų veiklą. Atvykusiems iš svetur padovanojame informacinių leidinių, skrajučių apie Birštoną, gydymo-sveikatinimo įstaigas, biblioteką. Džiugina tai, kad ir laikinai atvykusieji į kurortą apsilanko mūsų bibliotekoje, randa sau reikalingų paslaugų.

Džiaugiamės, kad mūsų bibliotekos „Skaitytojų atsiliepimų, pageidavimų, pasiūlymų, skundų knygoje“ neužfiksuota pastabų ar skundų. Už suteiktas paslaugas, gerą aptarnavimą, įsimintinus renginius lankytojai dėkoja žodžiu, rašo įrašus atsiliepimų knygoje, pvz.:

Jau trečius metus bibliotekoje sėkmingai veikė 2011 m. įkurtas klubas „Mama, mažylis ir knyga“. Ataskaitiniais metais įvyko 7 susitikimai. Buvo mokomasi skaityti ir įdomiai pristatyti patiems mažiausiems skirtas knygeles, bendraujama, dalijamasi mažylių auginimo, lavinimo paslaptimis ir t.t.

Bibliotekos labiausiai siejamos su knygomis ir skaitymu, todėl ir *knygų skolinimas* bei *periodinių leidinių pasiūla išlieka vienomis svarbiausių bibliotekos paslaugų*. Tai, kad 2013 m. augo vienas svarbiausių statistinių rodiklių – dokumentų išduoties skaičius reiškia, kad bibliotekos paslaugos yra populiarios ir reikalingos.

Iš viso išduota dokumentų (fiz. vnt.)

- ***VB – 79007 fiz.vnt.;***
- ***KF – 18662 fiz. vnt.;***
- ***Iš viso SVB – 97669.***

Bibliotekos vartotojai labai skirtingi: įvairaus amžiaus, išsilavinimo, socialinės padėties, pageidaujantys skirtingų paslaugų. 2013 m. biblioteka išplėtė paslaugas nutolusiems vartotojams: aktyviau buvo naudojama elektroniniu katalogu, daugiau vartotojų naudojosi knygų grąžinimo termino pratęsimo bei dokumentų rezervavimo internetu paslaugomis.

Bibliotekoje teikiamos paslaugos:

- *Formuojamas universalus dokumentų fondas;*
- *Veikia viešoji interneto prieiga, bevielio interneto zona;*
- *Prenumeruojamos LITLEX, EBSCO, OXFORD REFERENCE ONLINE, GROVE MUSIC ONLINE, GROVE ART ONLINE duomenų bazės. Suteikiama prieiga nutolusiems vartotojams;*
- *Galima naudotis tradiciniais informacijos paieškos šaltiniais (informaciniais leidiniais) bei elektroniniu bibliotekos katalogu (nuo 2001 m. biblioteka dirba LIBIS);*
- *Atsakoma į vartotojų užklausas, panaudojant spausdintas ir elektronines priemones;*
- *Pagal individualią užklausą sudaromi bei redaguojami bibliografiniai sąrašai ir rodyklės;*
- *Galima klausytis muzikos įrašų, naudotis videoteka;*
- *Bibliotekos tinklapis internete (adresas <http://www.birstonas.mvb.lt>). Jame nuolat atnaujinama informacija apie bibliotekoje teikiamas paslaugas, organizuojamus renginius, pateikiami naudingi interneto adresai;*
- *Atsiunčiami spausdiniai ir kiti dokumentai per TBA iš kitų Lietuvos bibliotekų;*
- *Teikiamos mokamos dokumentų kopijavimo, spausdinimo paslaugos.*

4.2. Vartotojų aptarnavimas filialuose

Kaimo filialai – viena reikšmingiausių kultūros institucijų, teikiančių informacines, kultūros ir švietimo paslaugas seniūnijų gyventojams. Siponių, Nemajūnų ir Birštono vienkiemio bibliotekos siekia būti modernios ir atviros kiekvienam lankytojui, teikdamos informacines, kultūrinės, mokymosi visą gyvenimą, atitinkančias vietos bendruomenių poreikius paslaugas.

Svarbiausias ataskaitinių metų įvykis – Nemajūnų bibliotekos persikėlimas į naujas, jaukias, šiltas patalpas, esančias Nemajūnų dienos centre. Čia kiekvieną dieną apsilanko būrys žmonių, todėl tikimės, kad ir bibliotekos skaitytojų ratas dar padidės.

Birštono vienkiemio bibliotekoje buvo rekataloguotas visas knygų fondas, nurašyta susidėvėjusi literatūra. Šis atsakingas darbas 2014 m. laukia ir Siponių bei Nemajūnų filialų darbuotojų.

Vartotojų skaičius

Metai	Registruotų vartotojų skaičius	Suaugusieji ir jaunimas	Vaikai
2013	548	408 (arba 74 proc. visų vartotojų)	140 (arba 26 proc. visų vartotojų)

2013 metais Birštono viešosios bibliotekos filialuose užregistruota 44 skaitytojais daugiau nei

2012-aisiais. Suaugusiųjų ir jaunimo skaitančiųjų gretos padidėjo 27 skaitytojais, o vaikų – 17. Birštono vienkiemio biblioteka sulaukė ir daugiau vyresnio amžiaus vartotojų, besinaudojančių kompiuterinėmis paslaugomis. Naujai restauruotame Nemajūnų Šv. Apaštalo Petro ir Povilo bažnyčios pastatų ansamblyje vyksta dailininkų plenerai, vasaros stovyklos. Jų dalyviai mielai lankosi Nemajūnų bibliotekoje, skaito knygas, laikraščius, žurnalus.

Viešųjų bibliotekų (kaimo filialų) paslaugomis naudojosi 28 proc. seniūnijos gyventojų. Birštono vienkiemio filiale per 2013 metus užregistruoti 6489 apsilankymai, Nemajūnų – 5152, Siponių – 645. Iš viso KF ataskaitiniais metais užregistruoti 12286 lankytojai.

Populiari paslauga – knygnešystė. Ši paslauga nuolat taikoma aptarnaujamo mikrorajono gyventojams ir yra teikiama visuose filialuose. Negalintiems ateiti į biblioteką neįgaliems, garbaus amžiaus žmonėms, jų prašymu knygos nuvežamos, nunešamos į skaitytojo namus.

Nemajūnų filiale šia paslauga naudojasi 14 aptarnaujamo mikrorajono gyventojų.

Siponių filiale 2013 m. knygas nešė 5 knygnešiai, buvo aptarnauta 8 vartotojai, kuriems išduota 258 fiz. vnt įvairių leidinių.

Birštono vienkiemio filiale knygnešių ir bibliotekininkės pagalba į namus 12 skaitytojų nunešta – 369 fiz. vnt. įvairių leidinių.

Dokumentų išduotis filialuose

Metai	Išduota fiz. vnt.	T.t. vaikams	Skaitomumas
2013	18662	4246	34

KF vartotojams skirtų darbo vietų skaičius iš viso: 25

Vartotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius iš viso: 4

Darbuotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius iš viso: 3

Filialų renginiai

Metai	Iš viso:	Vaizdiniai	Žodiniai	Kompleksiniai	Kiti (ekskursijos, intern. popietės)
2013	59	39	15	1	4

Bibliotekos, organizuodamos įvairią kultūrinę, švietėjišką veiklą, glaudžiai bendradarbiavo su kitomis įstaigomis, pvz.: Birštono vienkiemio darželiu-mokykla, bendruomenėmis, seniūnijos darbuotojais. Visos filialų darbuotojos palaiko glaudžius ryšius su vietos bendruomenėmis. Nemajūnų, Siponių filialo bibliotekininkės yra vietos bendruomenių narės, dalyvauja susirinkimuose, bendradarbiauja organizuojant renginius

Iš įsimintiniausių renginių reikėtų paminėti balandžio 2 dieną Birštono vienkiemio bibliotekoje vykusią popietę, pasakų valandėlę vaikams „Svečiuose pas Batutą katiną“. Ji buvo skirta tarptautinei vaikiškos knygos dienai paminėti, kurios metu jaunieji lankytojai supažindinti su

geriausiomis metų knygomis vaikams, pasakota apie šios dienos atsiradimą. Ištraukas iš knygelių skaitė ne tik vaikai, bet ir renginio svečiai.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu Siponių bibliotekoje vyko popietė P. Mašiotų kūrybos skaitymai „Kai aš mažas buvau“. Renginio metu buvo skaitomos pasakėlės apie pavasarį, suaugusieji dalinosi mintimis apie perskaitytas knygas, jose esančią išmintį, apie tas knygas, kurios visada ir visoms kartoms įdomios, kurias norisi skaityti vėl ir vėl...

Siponių filialo darbuotoja kartu su krašto bendruomene organizavo popietę motinoms, skirtą Motinos dieniui paminėti.

Filialų darbuotojos aktyviai dalyvavo Lietuvos Respublikos Prezidentės inicijuotoje akcijoje „Knygų Kalėdos“, kuri buvo skirta kaimų ir miestelių bibliotekoms. Plačiau apie gruodžio mėn. renginius filialuose žr. ataskaitos skyriuje *Renginiai*.

Bibliotekose suorganizuotos 39 literatūros parodos. Jos buvo skirtos paminėti 1863 metų sukilimo, Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą, Tarmių, Sveikatingumo metams, iškilų Lietuvos rašytojų, kultūros veikėjų gimimo metinėms ir kt.

Filialų informacinė veikla

Iš viso per 2013 metus atsakyta į 263 informacines užklaudas.

Metai	Visos bibliografinės informacinės užklaudos	Faktografinės	Tikslinamosios	Adresinės	Teminės
2013	263	1	16	171	75

Konsultacijos – patarimai ir mokymai, kaip naudotis kompiuteriu, ieškoti žinių tradiciniuose ir skaitmeniniuose informacijos šaltiniuose, elektroniniame kataloge, skaitmeninėse duomenų bazėse – **269**. **Interneto paslaugos**, interneto seansų skaičius – **2125**.

Atsižvelgiant į vietos bendruomenės poreikius, ateinančiais metais sieksime aktyviai išnaudoti profesinius įgūdžius, patirtį ir išteklius, gerinant bibliotekų paslaugų pasiūlą ir kokybę vietos bendruomenėje.

4.3 Renginiai

Renginių skaičius VB – 182;

- Kompleksinių – 10;
- Žodinių – 100;
- Vaizdinių – 39;
- Kitų – 33 (biblioterapijos popietės, dailininkės E. Ivaškevičiūtės tapybos pamokėles, ekskursijos ir t. t.).

Mūsų renginių forma ir tematika labai įvairi: organizavome reikšmingų datų, sukakčių minėjimus, popietes, literatūrinius vakarus vaikams ir suaugusiems. Šiomet taip pat organizavome tradiciniais tapusius renginius: Poezijos pavasarį, Nacionalinę bibliotekų savaitę. Džiaugiamės turėję proga sėkmingai tęsti laimėtus projektus, organizuoti pirmąją Lietuvoje biblioterapijos konferenciją, susitikimus su literatūrinio ir meninio pasaulio atstovais.

Tradiciniai bei įsimintiniausi renginiai

Vykdydami Europos komisijos remiamą projektą „Birštonas ir birštoniečiai Europoje“, šiemet, jau 6-tą kartą inicijavome ***Europos dienos*** minėjimą, vykdėme projektą „Birštonas ir birštoniečiai Europoje“. Sutelkiant ir įtraukiant į įvairias veiklas bendruomenę bei kurorte poilsiaujančius žmones, skleidžiant naudingą informaciją apie ES, įdomiai bei prasmingai paminėjome Europos Sąjungos gimtadienį: iškilmingai pakėlėme Europos Sąjungos vėliavą, kurorto svečius ir gyventojus sveikino merė Nijolė Dirginčienė, linkėjo būti tikrais europiečiais, kvietė gera mintimi, atvira širdimi, gražiais darbais paminėti ir kartu švęsti Europos gimimo dieną. Taip pat sveikinimo žodį tarė viešnia iš Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje Gražina Soltonienė, o renginių organizatorių vardu – bibliotekos direktorė Alina Jaskūnienė. Iškilmingai šventės dvasią sukūrė Karinių oro pajėgų orkestro koncertas, Birštono gimnazijos moksleivių sveikinimai, spalvotų balionų paleidimas į dangų. Vėliau vyko orientacinis žaidimas „Europos ieškynės“, kurio metu birštoniečiai pagal užuominą turėjo surasti su konkrečia šalimi susijusį objektą. Taip pat vyko ir diskusijų vakaras „Miestelėnai apie ES piliečių teises per savo patirtis“, kuriame dalyvavo Birštono merė, pasakojusi apie Europos Tarybos veiklą, pasidalinusi savo patirtimi apie darbą Europos Tarybos Vietos ir regionų valdžių kongrese. Birštono kultūros centre buvo rodoma Sauliaus bei Donato Petreikių parengta muzikinė programa „Muzikinė-geografinė kelionė po ES šalis“, kurios metu klausytojams buvo trumpai pristatyti Europos šalių instrumentai ir muzika, apžvelgta muzikinės Europos etnokultūros. Šią ES šventę užbaigėme bibliotekoje vykstančiais renginiais: paroda „Mano įsimintiniausia akimirka ES šalyje“, konkursu „Europos dienos Birštone akimirkos“ bei ES šalies, kurioje apsilankė daugiausia birštoniečių, rinkimais. Prie šios gražios iniciatyvos prisidėjo ir ją palaikė mūsų partneriai: Birštono savivaldybė, kultūros centras, sanatorija „Tulpė“ ir Birštono jaunimo klubas.

Džiugu, kad „***Poezijos Pavasario***“ paukštė jau 16-ąją kartą nutūpė ir mūsų krašte. Aikštelėje prie Nemuno visus susirinkusius pasveikino ir renginį pristatė poetas, žurnalistas, „Poezijos pavasario“ almanacho sudarytojas Benediktas Januškevičius, o poezijos mylėtojų širdis džiugino ir skaitymuose dalyvavo poetė Elena Karnauskaitė, skaitovas Paulius Šironas, iš JAV atvykęs Rimas Užugiris ir Heather Thomas. Savo apsilankymu birštoniečius pamalonino aktorė Virginija Kochanskytė. Renginiu paminėjome ir tarmių metus, mėgavomės nepaprastai lyriška skaitovų retorika bei užburiančiu eilių skambesiu.

Jau 9-us metus mūsų bibliotekos Vaikų ir jaunimo aptarnavimo skyrius kvietė jaunuosius skaitytojus ir vasarą draugauti su knygomis. Šiomet vykdydami socializacijos projektą „*Vasara su knyga*“, skyrėme jį tarmių metams ir pavadino „Gimtosios kalbos grožis ir dvasia – tarmės“. Projektą tradiciškai pradėjome Birštono šventės metu, kartu su kūrybine studija „Tu gali sukurti knygą“ kuriant knygą apie Birštoną. Projekto renginiuose vaikai ir jaunuoliai buvo kviečiami susipažinti su lietuvių kalbos tarmėmis, skaityti kartu. Surengta 15 susitikimų, tekstai skaityti bibliotekoje bei netradicinėse kurorto erdvėse: Birštono turizmo informacijos centre, muziejuje, sakraliniame muziejuje, Nemuno kilpų regioninio parko Birštono lankytojų centre. Turbūt didžiausio pasisekimo jaunųjų skaitytojų tarpe sulaukė taip pat jau tradiciniais tapę naktiniai skaitymai. Dalyviai skaitė įvairius tarmiškus tekstus, dalyvavo viktorinoje, žaidė žaidimus, ėjo į naktinį miestą pasiklausti tylos, grįžę į biblioteką žiūrėjo filmus iki ryto. Organizuodami skaitymų „Vasara su knyga“ ciklą siekiame, kad jaunimas ir vasarą nepamirštų knygos, kad pamėgtų skaityti, o skaitymas taptų mylimu pomėgiu.

Keturių kamerinių poezijos ir muzikos vakarų ciklą „*Po žvaigždėtu rugpjūčio dangum*“ organizavome jau 3-ius metus. Šiuo projektu, kurį finansavo Kultūros rėmimo fondas, sėkmingai pasiekėme išsikeltus tikslus, praturtinome, pajvairinome kurorto kultūrinį gyvenimą, siūlėme renginių įvairovę, populiarinome lietuvių kūrėjų poeziją ir muziką. Renginiuose stengėmės prisiminti ir paminėti savo gyvenimu ar kūryba su Birštonu susijusius kūrėjus. **Pirmąjį projekto vakarą skyrėme 150-osioms 1863 m. sukilimo metinėms.** Aktorė, renginių režisierė Virginija

Kochanskytė, dainininkė (sopranas), tarptautinių konkursų laureatė Giedrė Zeicaitė ir pianistė, tarptautinių konkursų laureatė Vaiva Purlytė – pristatė literatūrinę muzikinę programą, supažindindamos su 1794 m., 1831 m., 1863 m. sukilimais, šio dramatiško laikotarpio įvykiais, faktais ir detalėmis, Birštono istorija, prisimindamos čionykščius herojus, jų viltis bei svajones. **Antrasis vakaras buvo skirtas** Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureačių Nijolės Miliauskaitės, Liūnės Sutemos, Onės Baliukonės eilių sklaidai. Žinomi aktoriai – Vilija Grigaitytė ir Henrikas Savickis – žiūrovų dėmesį prikaustė ypatingais oratoriniais sugebėjimais ir prasmingomis dainomis prisodrinta programa, primenančia žmogaus slaptas vidines būsenas, išgyvenimus bei savitą pasaulėjautą.

Trečiasis vakaras – 120-ųjų poeto Kazio Binkio gimimo metinių minėjimas. Aktorių ir renginių režisierių V. Kochanskytės ir P. Venslovo, dainininkės, Kauno valstybinio muzikinio teatro solistės (mecosopranas) R. Preikšaitės ir Lietuvos valstybinio choro pianistės Beatos Vingraitės – sukurta žaisminga, teatralizuota programa „Kišenėj pavasarių šimtas“ abejingų nepaliko. Skambėjo poeto K. Binkio eilės ir satyros, jo autobiografijos fragmentai. Muzikinei daliai pasitelkta lietuvių kompozitorių vokalinė bei fortepijoninė kūryba, įprasminama Juozo Gruodžio, Justino Bašinsko, Juozo Tallat-Kelpšos, Balio Dvariono fortepijoniniais ir vokaliniais kūriniais. **Baigiamasis projekto vakaras** buvo skirtas gyvosios tarmių tradicijos tęstinumui paminėti. Renginyje aukštaičių tarmę pristatė vienas iš Lietuvių etninės kultūros draugijos įkūrėjų, tarmiškos kūrybos sekcijos iniciatorius, folkloristas, dainuojamosios poezijos autorius ir atlikėjas, tarmių metų iniciatorius *Algirdas Svidinskas*. Poetas *Vladas Braziūnas* paskaitė eilėraščių iš knygos „Sąula prė laidos“, parašytos gimtąja aukštaičių šiaurės panevėžiškių (Pasvalio) tarme. Žemaitiškos tarmės pakvietė pasiklausyti bardas *Vincas Bundza*, o poetė, etnografė, tautinių kostiumų kūrėja *Irena Makauskienė* tarmiška sūduvietiška ir dzūkiška kalba pasidalino linksmomis istorijomis iš savo knygos „Šnektos tarp Nemuno ir Šešupės“. Projektas buvo sėkmingas. Džiugina tai, kad kamerinių poezijos ir muzikos vakarų dalyviai – labai įvairaus amžiaus, taip pat dalyvavo neįgalieji, sanatorijų pacientai. Renginiuose dalyvavo ne tik birštoniečiai, bet ir kitų Lietuvos regionų gyventojai, poilsiaujantys ar besigydantys Birštono kurorte arba tiesiog atvykę į renginį iš Prienų, aplinkinių miestelių, kaimų. Visi vakarai buvo rengiami lauke – lauko scenoje, todėl pritraukė žiūrovų.

Birštono kurhauze atšventėme garbingą **65-ąjį bibliotekos veiklos jubiliejų**. Atvykusieji buvo pamaloninti originaliomis rudeninių lapų gėlėmis, įprasmintomis nuoširdžiomis sentencijomis apie knygą ir gyvenimą bei sudominti trumpametražiu filmuku apie istorinį, tarpukario metu prasidėjusį ir iki šiol besitęsiantį bibliotekos veiklos kelią, buvusius ir esamus darbuotojus. Renginio pradžioje didžiausias dėmesys buvo skiriamas bibliotekos skaitytojams, kuriems, atsidėkodamas už ištikimybę, bibliotekos kolektyvas dovanojo įsimintiną ir be galo jautrų „Knygos teatro“ spektaklį pagal rašytojo Vinco Mykoliaičio-Putino, kurio 120-ąsias gimimo metines šiemet minėjome, kūrinį „Altorių šešėly“. Šventiniame minėjime dalyvavo ir bibliotekos bendruomenę sveikino garbingi svečiai: Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė, LR Seimo narys Andrius Palionis, rašytojai Elena Kurklietytė ir Vytautas Bubnys, kompozitorius Teisutis Makačinas, menininkė Sigutė Chlebinskaitė su kūrybine grupe „Tu gali sukurti knygą“, profesorius, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos direktorius Renaldas Gutauskas, Kauno apskrities viešosios bibliotekos direktorė Asta Naudžiūnienė, mokslų daktaras, programinės įrangos kūrimo bendrovės „Asseco Lietuva“ generalinis direktorius Albertas Šermokas ir kiti. Po sveikinimų lavinos visi susirinkusieji buvo kviečiami pabendrauti, pasidalinti išpūdžiais jaukioje kamerinėje kurhauzo erdvėje, kupinoje geros nuotaikos ir nuoširdumo... Šios šventės proga, savo mažiesiems skaitytojams bibliotekoje organizavome piešinių konkursą „Aš ir mano biblioteka“, sulaukėme begalės gražių palinkėjimų ir sveikinimų. P.S. Keletas mūsų bibliotekos skaitytojų palinkėjimų bibliotekai jubiliejaus proga:

„Su Tavo knyga užaugau aš, dabar auga mano vaikai. Linkiu, kad meilė knygai išliktų kiekvieno širdyje. Gyvuokite dar ilgai!“

Skaitytoja Renata

„Linkiu ir toliau išlikti pačiai geriausiai bibliotekai. Vaikai dažnai sako, kad biblioteka – antri namai. Taip manau ir aš. Linkiu, kad nepasikeistų bibliotekininkės, nes jos pačios geriausios!!!“

Jaunoji skaitytoja Karina Stankevičiūtė

Kartu su VŠĮ sanatorija „Tulpė“ vykdėme Birštono savivaldybės remiamą meno terapijos projektą *„Menų terapija Birštono savivaldybės gyventojams“*. Bibliotekoje organizavome praktinį seminarą „Menų terapija“, kurį vedė psichologė Brigita Gelumbauskienė; VŠĮ „Tulpės“ sanatorijos gydyklų sporto salėje vyko praktinis šokio terapijos seminaras „Streso mažinimas šokio terapijos pagalba“, kuriam vadovavo gydytojas-psichoterapeutas Aidas Giedraitis ir šokio judesio terapeutė Klaudija Bernal Urbina, o lapkričio 8 d. sukvietėme knygą mylinčius ir jos galia tikinčius žmones iš visos Lietuvos, į pirmąją šalyje biblioterapijos *konferenciją „Biblioterapija. Knyga gali prakalbinti ir gydyti“*, vykusią Birštono kurhauze. Į konferenciją, kurią sudarė du plenariniai septynių seminarų ciklą posėdžiai bei du praktiniai užsiėmimai, susirinko itin gausus dalyvių būrys – daugiau nei 80 žmonių iš įvairių šalies bibliotekų ir medicinos įstaigų. Kadangi biblioterapija yra glaudžiai siejama su menų terapija, į konferenciją atvykę dalyviai buvo pasveikinti gongo terapijos seansu, kurio vedantysis vaistažolių specialistas, vaistininkas Marius Lasinskas, grodamas archaiskais instrumentais, pakvietė paslaptį kelionėn į save, į savo vidinį pasaulį. Konferencijoje aptarti biblioterapijos, kaip gydymo metodo, principai, galimybės ir pritaikomumas. Pranešimus skaitė gydytoja psichiatrė, poezijos terapeutė Jūratė Sučylaitė, Klaipėdos universiteto komunikacijos katedros docentė Daiva Janavičienė, psichologas, M. Romerio universiteto lektorius Timas Petraitis, Birštono viešosios bibliotekos darbuotoja Stefa Puskunigienė bei VŠĮ „Tulpės“ sanatorijos psichologė Brigita Gelumbauskienė. Praktinius užsiėmimus vedė lietuviškosios psichoterapijos kūrėjas, nusipelnęs gydytojas Aleksandras Alekseičikas bei gydytoja Jūratė Sučylaitė.

Šiomet 16-ąjį kartą organizavome *Šiaurės šalių bibliotekų savaitę*. Į renginius sukvietėme įvairaus amžiaus lankytojus, atkreipėme dėmesį į mūsų ir šiaurės kaimynų, rašytojų kūrybą, gyvenimo būdą, vedėme viktorinas, eksponavome Birštono meno mokyklos dailės skyriaus mokinių piešinius. Pirmąjį projekto renginį pradėjo Birštono gimnazijos 6 kl. mokiniai, perskaitė Grenlandijos rašytojos Lanos Hansen tekstą „Istorija apie klimato kaitą“. Kartu peržiūrėjome skyriuje paruoštą knygų parodą „Šiaurės šalių rašytojų kūryba“, kalbėjome apie mėgstamas šiaurės šalių rašytojų knygas. Lapkričio 12-osios rytą skyriuje svečiavosi Birštono lopšelio-darželio „Bitučių“ ir „Kačiukų“ grupių auklėtiniai su auklėtojomis. Jiems linksmiai skaitėme patiems mažiausiems skirtą švedų rašytojos Ingos Borg tekstą „Žiema su Plupu“. Vaikai stiprino teksto keliamus įspūdžius imituodami stiprų šiaurės vėjo ūžimą, sniego gurgždėjimą po kojomis ir kitus garsus. Tą pačią dieną skyriuje vyko ir viktorina, sulaukusi didžiulio vaikų susidomėjimo. Lapkričio 13-ąją skyrių papuošė Birštono meno mokyklos Dailės skyriaus mokinių iliustracijų paroda pagal Lanos Hansen „Istorija apie klimato kaitą“ ir Ingos Borg „Žiema su Plupu“ tekstus. Savaitės renginius užbaigėme skyriuje nuotaikingai, dainuodami bei piešdami kartu su dailininke Eugenija Ivaškevičiūte tema „Žiema Lietuvoje, žiema Šiaurėje“.

Tris metus bibliotekoje veikiantis *klubas „Mama, mažylis ir knyga“* tęsia savo veiklą ir organizuoja įdomius, prasmingus, informatyvius užsiėmimus. Įsimintiniausi klubo narių susitikimai su gydytoja Vida Mazlaveckiene bei Kalėdų Seneliu.

Aktyviai dalyvaudami Prezidentės inicijuotoje kalėdinėje akcijoje „*Knygų Kalėdos*“, ir minėdami artėjančias mūsų grožinės literatūros pradininko Kristijono Donelaičio 300-ųjų gimimo metines, organizavome šventines, adventines popietes viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose:

1. Popietė Siponių bibliotekoje

Gruodžio 7 d. į Siponių biblioteką, rinkosi kaimo gyventojai, norintys svarbiausiam savo krašto kultūros židiniui padovanoti gražią dovaną – naują knygą. Renginyje taip pat buvo pristatytas Lietuvos Respublikos Seimo nario A. Palionio dovanotos knygos „Žmonės ir darbai Prienų ir Birštono krašto šviesuoliai“ II-asis tomas, prisiminti senieji Advento laikotarpio lietuvių tautos papročiai, su šiuo tamsiuoju periodu susiję draudimai, būrimai, žemdirbių spėjimai apie būsimą derlių. Kalbėta apie šv. Kalėdų laukimo prasmę, aptarta vainiko puošyba, simbolika ir reikšmė, susipažinta su jo kilmės istorija, uždegta antroji adventinio vainiko žvakė bei vaišintasi adventiniais patiekalais.

2. Popietė Birštono vienkiemio bibliotekoje

Gruodžio 13 dienos rytmetį Birštono vienkiemio bibliotekoje vyko renginys, skirtas Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms paminėti. Renginyje dalyvavo Birštono vienkiemio darželio-mokyklos mokiniai, mokytojai, Seniūnijos darbuotojai, bendruomenės pirmininkas ir nariai. Buvo prisiminti pagrindiniai rašytojo biografijos faktai, skaitoma jo kūryba – poemos „Metai“ ištraukos. Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kederys artėjančių Šv. Kalėdų proga ne tik padovanojo bibliotekai knygų, bet padėkojo už renginį ir džiaugėsi, jog vaikai puikūs

skaitytojai. Renginys sušildė visus buvusius drauge - pasakojusius, skaičiusius ar tiesiog klausiusius.

3. Nemajūnų bibliotekos įkurtuvės

Gruodžio 20 d. Nemajūnų dienos centre įsikūrusioje bibliotekoje vyko popietė, kurios metu pasidžiaugta naujų knygų namų įkurtuvėmis, paminėtos artėjančios Kristijono Donelaičio jubiliejinės 300-osios gimimo metinės, pasidalinta nuoširdumu, geranoriškumu bei ramybe pulsuojančia adventine dvasia. Visus susirinkusius pasveikinusi Birštono viešosios bibliotekos direktorė Alina Jaskūnienė pristatė Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotą akciją „Knygų Kalėdos“, dar kartą dėkojo visiems prisidėjusiems prie jos. Artėjant lietuvių nacionalinės literatūros pradininko Kristijono Donelaičio jubiliejinėms 300-osioms metinėms, šis jaukus susitikimas buvo įkūnytas rašytojo poemos „Metai“ fragmentais bei lyriška, dvasinga muzika, kurią dovanojo gitaristė Jūratė Dailydėnienė ir smuikininkė Roma Brunzienė. Renginyje dalyvavę Birštono merė Nijolė Dirginčienė, klebonas dekanas monsinjoras Jonas Danilevičius bei bibliotekos skaitytojai, atsiliepdami į Prezidentės „Knygų Kalėdų“ akciją, padovanojo knygų, džiaugėsi nauja biblioteka, linkėjo rasti kelią į skaitytojų širdis, sėkmingai tęsiant ir plėtojant bibliotekos veiklą.

Popietė „*Metai baigiasi – metai prasideda*“ jau tapo tradiciniu mūsų bibliotekos renginiu. Jo metu buvo apžvelgti svarbiausi Vaikų ir jaunimo aptarnavimo skyriuje įvykę renginiai, padėkos raštais apdovanoti aktyviausi skaitytojai, renginių dalyviai, paskelbtos populiariausios, labiausiai vaikų mėgiamos ir skaitomos knygos, futbolo komandos kapitonui Edviniui Stražnickiui įteiktas bibliotekos savanorio iš Italijos Valerio de Fusco nupirktas futbolo kamuolys. Popietės pabaigoje visus nudžiugino loterija „Laimės šulinys“, kuriai prizus skyrė mūsų rėmėjai: AB

„Versmė“, svečių namai „Audenis“, N. Beleišienės IĮ, UAB „Ernas“, Gurmanų krautuvėlė „Mažoji Italija“ ir kurioje visi bilietai buvo laimingi.

Tradiciškai prieš Kalėdas, jau 8-erius metus bibliotekoje rengiamos *angelų parodos*. Šiomet eksponavome didelio žmonių susidomėjimo sulaukusius ryškiaspalviais drabužiais „aprėdytus“, linksmus, žaismingus prienietės Aušros Deltuvienės keraminius dirbinius. Parodos pavadinimas – „Išdykę sniego angelai“.

Skaitytojus domino ir džiugino bibliotekoje eksponuotos literatūros parodos: „Gimtosios kalbos grožis ir savastis – tarmės“, „Knygų autorių linkėjimai Birštono viešajai bibliotekai ir jos skaitytojams“, „Skrydis Tėvynei Lietuvai - Lituanica 1933-2013“, „Lietuvos istorija ir nūdienu Vydo Asto akimis“, ypatingai daug lankytojų dėmesio sulaukusi fotografijų paroda „Mano įsimintiniausia akimirka ES šalyse“, skirta Europos dienai. Nemažai lankytojų susidomėjo ir Jolitos Linkevičiūtės Rimavičienės paveikslų paroda „Vidinis gyvenimas – spalvų brūkšniai drobėje“.

Minėdami bibliotekos veiklos 65-erių metų sukaktį, organizavome vaikų piešinių konkursą „Aš ir mano biblioteka“. Piešiniuose jaunieji dailininkai vaizdavo mėgstamų perskaitytų knygų herojus, kituose – siūlė mūsų darbą tobulinti. Piešinyje „Linksmoji biblioteka“ šalia knygų namų, lauke po skėčiu, pavaizduotas foteliukas ir staliukas – tarsi siūloma mintis, kad ir mums reikėtų turėti lauko biblioteką; kitas jaunuolis nupiešė sėdinčius prie kompiuterio vaikus, kavos aparatą ir sėdmaišiuose beskaitančius jaunuolius. Vaikų svajonė išsipildė – sėdmaišius įsigijome. Piešiniai papuošė bibliotekos langą, patraukdami miesto lankytojų dėmesį.

4.4 Informacinė veikla, elektroninės paslaugos

Bibliotekoje veikia Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema LIBIS, gyventojams ir poilsiautojams teikiama viešosios, nemokamos interneto prieigos paslauga. Ji ypač populiaru poilsiautojų tarpe.

- **Interneto seansų skaičius iš viso SVB – 15105 ;**
- **Interneto seansų skaičius iš viso VB – 12980;**
- **Interneto seansų skaičius KF – 2125.**

Populiarėjant planšetiniams kompiuteriams bei išmaniesiems telefonams, kurorto svečiai bevieliu internetu naudojasi net nepravėrę bibliotekos durų – tiesiog prisėdę ant laiptų, po liepa, ar mašinoje prieš bibliotekos langus. Tai ypač patogiu vasaros vakarais ar sekmadieniais. Birštono

Turizmo ir informacijos centras taip pat jau siūlo poilsiautojams kompiuterių ir internetą, tad biblioteka – ne vienintelė šios paslaugos teikėja.

Populiarios išlieka bibliotekos darbuotojų konsultacijos, kaip naudotis kompiuteriais, internetu, laisvai prieinamomis e. paslaugomis ir šaltiniais, kaip žiniatinklyje rasti reikalingą informaciją, kaip ją išsisaugoti įvairiose laikmenose ir kt. Šios konsultacijos ypač reikalingos naujiems, pradedantiems kompiuterio ir interneto naudotojams – tiek savivaldybės gyventojams, tiek kurorto svečiams.

Suteikta konsultacijų

- **Iš viso SVB – 2564;**
- **Iš viso VB – 2295;**
- **Iš viso KF – 269.**

Kasmet bibliotekos lankytojai pateikia įvairių užklausų: teminių, faktografinių, adresinių ir kt., konsultuojasi su bibliotekininkėmis įvairios informacijos paieškos klausimais.

Iš viso SVB atsakyta į 2237 informacines užklausas;

- **VB – 1974 užklausas;**
- **KF – 263 užklausas;**

Bibliotekos lankytojai naudojami ne tik tradiciniais žinių šaltiniais, bet ir prenumeruojamomis duomenų bazėmis: *LITLEX*, *EBSCO Publishing*, *Oxford Reference Online: Premium Collection*, *Grove Art Online*, *Grove Music Online*. Bazėmis anglų kalba galima naudotis ne vien bibliotekoje, bet ir namuose.

2013 m. – prisijungimo slaptažodžiai suteikti 28 žmonėms. Iš prenumeruojamų duomenų bazių atsisiųstas 361 visatekstis elektroninis dokumentas (2012 m. atsisiuntė 422 dokumentus). Populiariausia *EBSCO Publishing* duomenų bazė. Lyginant su kitomis bibliotekomis mūsų skaitytojai rečiau naudojami *INFOLEX Praktika* duomenų baze.

2013 metais dalyvauta Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos tyrime „Prenumeruojamų duomenų bazių panauda Lietuvos viešosiose bibliotekose“. Apklausti 7 skaitytojai, anketą užpildė ir su duomenų bazėmis dirbanti darbuotoja.

Nepastebėjome susidomėjimo „Interaktyvios bibliotekos“ (<http://www.ibiblioteka.lt>) veikla. Mūsų skaitytojams patogiau klausti tiesiogiai el. paštu, nesiregistruojant internetiniame puslapyje <http://www.ibiblioteka.lt>. El. paštu atsakyta į 102 užklausas.

2013 m. Nacionaliniam bibliografijos duomenų bankui pateikta 946 laikraščių „Gyvenimas“, „Naujasis Gėlupis“, „Krašto vitrina“, žurnalo „Šalia“ straipsnių aprašai (2012 m. – 942). Prie kai kurių bibliografinių įrašų prisegti ir patys straipsniai, išnaudojama LIBIS galimybė parodyti elektroninius dokumentus. Pirmas toks aprašas – straipsnis apie Birštono vardo jurginą, prisegta jo nuotrauka.

Ataskaitiniais metais bibliotekos katalogas papildytas 988 kraštotyros straipsnių aprašais. Didelis dėmesys buvo skiriamas ne tik kraštotyros žinių rinkimui, bet ir jų sklaidai. Bibliotekos interneto svetainė papildyta 63 kraštotyros straipsniais.

Parengtos ir nuolat pildomos virtualios lentynos: „Knygos apie Birštono kraštą“, „Birštono autorių knygos“, Žymių žmonių skirsnyje 2013 metais parengtos „lentynos“ žurnalistui Jonui

Albertavičiui, veterinarui ir visuomenės veikėjui Elijošiui Nonevičiui-Noniui, Birštono savivaldybės garbės piliečiams Juozui Palioniui ir Antanui Zenkevičiui.

Skaitytojų dažnai lankomos nuolat pildomos svetainės skiltys „Birštonas respublikos spaudoje“, „Birštonas internete“, naudinga „lentyna“ „Birštonas žodžio meistrų žvilgsniu“.

Bibliotekos technnologinės galimybės, darbuotojų kvalifikacija, bendradarbiavimas su Kauno apskrities viešąja, Nacionaline M. Mažvydo ir kitomis bibliotekomis leidžia plėsti virtualias paslaugas, gerinti jų kokybę. Populiarėjant bevieliui interneto ryšiui, išmaniesiems įrenginiams daugėja virtualių lankytojų ir internetu teikiamos informacijos. Supratimas, kad žinios pasklinda po pasaulį džiugina, bet ir didina atsakomybę, įpareigoja gerinti paslaugų kokybę.

4.5. Fondo būklė

Atsižvelgiant į savivaldybės istorines tradicijas, ekonomikos ir kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, bibliotekoje formuojamas universalus dokumentų fondas.

Iš viso yra SVB fonde sukaupta dokumentų – 83359 fiz. vnt., 36490 pav.

- **VB – 71280 fiz. vnt, 26304 pav.**
- **KF –12079 fiz. vnt., 10186 pav.**

Iš viso per metus įsigyta dokumentų SVB bibliotekose 28667 fiz. vnt./1226 pav.

- **VB – 2332 fiz. vnt./1121 pav.**
- **KF – 535 fiz. vnt./ 105 pav).**

Formuojant bibliotekos fondą, dirbo Komplektavimo taryba. 2013 m. įvyko 4 posėdžiai. Ataskaitiniais metais taryba rūpinosi kuo racionaliau išnaudoti komplektavimui skirtas lėšas. Atsižvelgiant į vartotojų poreikius, buvo siekiama formuoti paklausių dokumentų fondą, pirmenybę teikiant informacinei, kraštotyrinei, vertingai grožinei ir vaikų literatūrai. Daug dėmesio buvo skirta ir susidėvėjusių dokumentų nurašymui, spaudos prenumeratai aptarti. Taip pat buvo vertinamos gyventojų, organizacijų dovanotos knygos, atrenkant tik vertingus ir bibliotekos fondui reikalingus leidinius.

Per metus gauta periodinių leidinių pavadinimų:

- **VB – 63 pav.**
- **Vidutiniškai kaimo filiale– 19 pav.**

5. Materialieji ištekliai

Birštone vartotojų aptarnavimas organizuojamas naujose, jaukiose, patogiai įrengtose, bibliotekai pritaikytose patalpose. Kaimo filialų: Birštono vienkiemio, Siponių patalpos suremontuotos, patogios lankytojui. Džiaugiamės, kad išsispredė Nemajūnų bibliotekos patalpų klausimas ir biblioteka įsikūrė Nemajūnų dienos centro patalpose.

- **Bendrasis SVB bibliotekų patalpų ir pastatų plotas – 1115 m² (naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 892m²);**
- **Bendrasis VB patalpų plotas – 945 m² (naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 741 m²);**

- **Bendrasis KF patalpų ir pastatų plotas – 170 m²** (*naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti - 151 m²*).

Kompiuterizuoti svarbiausi viešosios bibliotekos ir Siponių, Birštono vienkiemio filialų darbo barai: fondo komplektavimas, apskaita, katalogavimas, vartotojų aptarnavimas ir kt.

6. Projektinė veikla

Ieškant papildomo finansavimo, aktyviai dalyvavome projektinėje veikloje. Ataskaitiniais metais vykdėme 5 projektus: „Po žvaigždėtu rugpjūčio dangum. Kameriniai poezijos ir muzikos vakarai Birštone“ (rėmė LR Kultūros rėmimo fondas); „Birštonas ir birštoniečiai Europoje“ (rėmė Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje); „New EVS horizonts“ (rėmė ES programa „Veiklus jaunimas, Europos savanorių tarnyba); „ Gimtosios kalbos grožis ir savastis – tarmės“ (Vaikų socializacijos, pilietinio ir tautinio ugdymo programa, savivaldybės biudžeto lėšos), „Menų terapija Birštono savivaldybės gyventojams“ (savivaldybės biudžeto lėšos).

Vienas įsimintiniausių projektų „ Gimtosios kalbos grožis ir savastis – tarmės“ gavo rėmimą iš Birštono savivaldybės vaikų socializacijos, pilietinio ir tautinio ugdymo programos. Projekto metu 15 organizuotų renginių vyko įvairiose Birštono erdvėse: Turizmo informacijos centre, Birštono muziejuje, Birštono sakraliniame muziejuje, Nemuno kilpų regioninio parko Birštono lankytojų centre, bibliotekoje ir prie bibliotekos po augančia liepa. Vaikai ir jaunuoliai susipažino su lietuvių kalbos tarmėmis, klausėsi tarmiškai skaitomų tekstų, patys bandė kalbėti ar bent „vertėjauti“ žemaičių, aukštaičių tarme, kupiškėnų šnekta ir pan. Siekiant parodyti tarmių grožį, kviestasi skaityti ir „tikrus“ tarmių atstovus, gyvenančius Birštone: bibliotekos darbuotojas iš Žemaitijos – salantiškę, bibliografę G. Mačiūtę ir skuodiškę, bibliotekos direktorę A. Jaskūniene, taip pat iš Kupiškio kilusią J.Gikniene, dzūkę A. M. Valatkiene. Vykdam projektą, vaikai susitiko su savanore psichologe B. Gelumbaškiene, dirbančia sanatorijoje „Tulpė“ bei dailininke E. Ivaškevičiūte, daugelį metų atvykstančia iš Kauno ir mokančia vaikus piešti. Padedant joms, vaikai gilinasi į jausmų pasaulį, vėliau patirtus įspūdžius išliejo popieriuje akvarelės spalvomis. Projekto kulminacija – naktiniai skaitymai. Dalyviai skaitė įvairius tarmiškus tekstus, dalyvavo viktorinoje, žaidė žaidimus, ėjo į naktinį miestą pasiklausyti tylos, grįžę į biblioteką iki ryto žiūrėjo filmus. Štai vieno dalyvio atsiliepimas: „*Projektas man labai patiko, nes buvo daug ekskursijų, skaitėme įvairiose vietose – ne tik bibliotekoje. Naktiniai skaitymai patiko dėl dalyvių gražaus tarpusavio bendravimo – dieną taip nebūna*“. Kartu skaitydami, aptardami perskaitytus tekstus, patirtus įspūdžius, vaikai mokėsi bendrauti, susipažino su įvairiomis Birštono įstaigomis, o, kadangi juose dalyvauja ne tik birštoniečiai, bet ir sugrįžę pas senelius emigrantų vaikai, puoselėjo tautiškumą bei patriotizmą. Renginiuose dalyvavo 233 vaikai ir jaunuoliai.

Mūsų biblioteka išsiskiria gražiomis savanorystės tradicijomis. Bibliotekoje savanoriauja kaunietė dailininkė E. Ivaškevičiūtė, kuri organizuoja dailės pamokėles ir V. Klimavičius, mokantis vaikus fotografijos paslapčių. Iššūkis, o kartu įdomi ir naudinga patirtis – EST savanoris bibliotekoje. Jau trečius metus Birštono viešojoje bibliotekoje dirba savanoriai iš užsienio. Ataskaitiniais metais čia dirbęs kurybingas italas Valerio de Fusco, bendravo su miestelėnais ir kurorto svečiais, juos aptarnavo (priimdavo ir išduodavo knygas), darbuotojas mokė anglų, italų kalbų, per karnavalines lėles originaliai ir įdomiai supažindino lankytojus su Italijos regionais,

vaišino juos atspindinčiais patiekalais. Jaunimas labai pamėgo jo vedamas popietes, žaidimus ir futbolą (pastarojo varžybos buvo suorganizuotos vaikų vasaros atostogų metu).

7. Informacijos apie biblioteką sklaida ir atstovavimas

Iš viso paskelbta **83** publikacijos. Respublikinėje spaudoje – **11** (**3** parašė bibliotekos darbuotojos, **8** – žurnalistai), krašto laikraščiuose – **72** (**58** parašė žurnalistai, **14** – bibliotekos darbuotojos). Iš viso žurnalistai parašė ir paskelbė **66** straipsnius, bibliotekos darbuotojos – **17**. (Žr. literatūros sąrašus).

Bibliotekoje lankėsi ir su jos veikla susipažino 43 bibliotekininkai iš Rusijos. Svečiams buvo papasakota apie lankytojams teikiamas paslaugas, pristatyti bibliotekoje vykdomi projektai, vykstantys renginiai, supažindinta su Lietuvos bibliotekininkų draugijos veikla, Birštonu, jo istorija. Tiek biblioteka, tiek Birštonas svečiams paliko didelį įspūdį. Atsisveikindami jie sakė, kad išsiveža daug gerų prisiminimų ir norą sugrįžti į jaukiai sutvarkytą, žalumoje skendintį, ramybe alsuojantį kurortą.

Ataskaitiniais metais biblioteka tapo dar atviresne miesto bendruomenei, kurorto svečiams. Aatsižvelgiant į vartotojų norus bei poreikius, bibliotekoje prailginome aptarnavimo valandas. Lakytojus aptarnaujame ne nuo 12.00 val., bet nuo 11.00 val.

Bibliotekoje išplėtėme ir paslaugas nutolusiems vartotojams: aktyviau buvo naudojamosi elektroniniu katalogu, knygų grąžinimo termino pratęsimo bei dokumentų rezervavimo internetu paslaugomis.

Nors mūsų biblioteka nedidelė, bet jos veikla įvairiapusė. Bibliotekos vaidmuo bendruomenės gyvenime ir toliau išlieka reikšmingu, o jos paslaugos yra populiarios ir reikalingos.

Spartus gyvenimo tempas, pokyčiai visose srityse, skatina darbuotojus tobulėti, išeiti į naujas erdves, ieškoti naujovių. Darbuotojų kolektyvas dirba sutelktai ir profesionalai.

2013 m. Kultūros ministerija paskelbė dviejų dalių tyrimo: „*Kultūros ir kūrybinių paslaugų savivaldybių kultūros įstaigose tyrimas*“ rezultatus. Šio tyrimo tikslas – ištirti kultūros infrastruktūrą (kultūros įstaigų tinklą, žmogiškuosius išteklius) skirtingo tipo savivaldybėse. Jame nagrinėjami 15-oje savivaldybių įsteigti kultūros centrai, viešosios bibliotekos, muziejų tinklai bei alternatyvios erdvės, paslaugų tiekėjai, kurių tarpe – ir Birštono viešoji biblioteka, jos filialai. Džiugu, jog šio tyrimo metu mūsų kurorto viešosios bibliotekos paslaugų kokybė įvertinta gerai. Biblioteka yra tarp pirmaujančių Lietuvos viešųjų bibliotekų finansavimo, darbo užmokesčio, vartotojų aptarnavimo, pritraukimo į renginius, paslaugų geografinio prieinamumo, pastangų pritraukiant projektines lėšas lygmenyse, yra gerai subalansuotos administracijos, kultūros ir meno bei techninių darbuotojų skaičiaus.

Džiaugiamės šio tyrimo rezultatais, mūsų darbo įvertinimu. Tai skatina ir toliau aktyviai bei kokybiškai plėtoti mūsų veiklą bei tapti dar patrauklesne, žmonių norus ir poreikius atitinkančia biblioteka.

Bibliotekos direktorė

Alina Jaskūnienė

